GIRONA NOTICIES.COM + Periodisme

Estudi sobre el perfil de la persona drogodependent.

+ Notícies | 26/06/2013 | 14:04

El perfil de la persona addicta en tractament, és el d'un home de 35 anys i urbà, que triga de mitjana més de 10 anys en demanar ajuda professional.

Projecte Home ha elaborat, amb la col•laboració de l'Obra Social "la Caixa" i finançat per la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues, la primera edició de l'estudi pioner a Espanya Observatori Projecte Home sobre el perfil del drogodependent. Informe 2012. El seu objectiu és millorar el coneixement sobre el perfil del consumidor i l'actual situació de les drogodependències, i sensibilitzar tota la societat sobre aquesta realitat. «Es tracta d'un projecte que pretén buscar les característiques principals dels atesos a Projecte Home durant l'any 2012. Creiem que, d'aquesta manera, ajudarem a contextualitzar el problema social actual de les drogodependències i addiccions a Espanya», va declarar el president de Projecte Home, Luis Manuel Flórez.

A més del president de Projecte Home, també van presentar l'estudi el subdirector general del Pla Nacional sobre Drogues (PNSD), José Oñorbe, i la subdirectora de l'Àrea d'Acció Social de l'Obra Social "la Caixa", Montserrat Cabré, com també el director del Observatorio, Antonio Jesús Molina.

José Oñorbe ha felicitat Projecte Home per la realització de l'estudi que permet un millor abordatge en el tractament d'aquests pacients i ha posat de manifest l'excel•lent relació que existeix des de sempre entre Projecte Home i la delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues, relació que espera «segueixi concretant-se en estudis i aportacions com la que es presenta».

Durant la presentació, Flórez va destacar el paper cabdal de la delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues, que va finançar el projecte; de l'Institut Universitari de Drogodependències de la Universitat Complutense de Madrid, que va assessorar l'estudi; i la valuosa col•laboració de l'Obra Social "la Caixa", «sense l'ajuda de la qual hauria estat impossible implementar aquest projecte de tanta transcendència per a la societat espanyola», va indicar el president de Projecte Home.

«Aquest tipus de projectes són cada cop més necessaris i es converteixen en la base indispensable per a la prevenció, la rehabilitació i el descens de les xifres de drogodependència, un objectiu conjunt per al qual és necessària la col•laboració de tots els agents socials. Per això és un gran honor per a nosaltres que el Govern, la Universitat i una entitat bancària líder a través de la seva obra social, com és "la Caixa", treballin estretament amb nosaltres i ens donin suport; sens dubte, això ens impulsa a continuar creixent i a contribuir en projectes que ajudin a construir una societat millor», va afegir Flórez.

Per al desenvolupament del projecte es va disposar d'una mostra de 2.910 persones ateses als centres Projecte Home, a les quals es va fer una entrevista semiestructurada i estandarditzada. El procediment permetia tractar una sèrie de variables sociodemogràfiques, agrupant-les al voltant d'un criteri predeterminat (substància principal, sexe). La recollida de dades es va dur a terme de manera transversal segons els criteris de l'EuropASI (índex europeu de gravetat de l'addicció), versió de l'índex nord-americà ASI.

Conclusions per perfils

Projecte Home va analitzat la varietat de perfils de persones en tractament als seus centres, i va aclarir les variables sociodemogràfiques i psicosocials més significatives relacionades amb les conductes addictives. De l'estudi es desprèn l'existència de quatre perfils de persones en tractament, amb característiques diferents segons el tipus de substància a la qual són addictes:

1. El primer perfil, amb el alcohol com a substància de consum principal (41,7 %), correspon a una persona casada (62,1 %), amb nuclis de convivència estructurats i amb més temps de consum (19 anys abans d'iniciar el tractament), cosa que indica que triga més a accedir al tractament potser per l'acceptació social del consum i la dificultat en la presa de consciència del problema. L'edat mitjana és de 42,7 anys, significativament superior a l'edat mitjana de persones que consumeixen la resta de substàncies, que se situa a l'entorn dels 35 anys. Encara que aquest perfil està compost majoritàriament per homes, té un percentatge més alt de dones en tractament. Aquestes persones afronten problemes familiars i de parella, i tenen un percentatge més baix de problemes legals. Més d'un terç d'aquestes persones tenen la feina com a font d'ingressos. Els seus tractaments anteriors han estat, fonamentalment, ambulatoris, siguin de desintoxicació o lliures de drogues.

2. El segon perfil inclou les persones que consumeixen principalment cocaïna (31,4 %). En aquest cas són, sobretot, homes, amb feina (50 %) i la majoria solters (62,7 %) —tot i que menys que els consumidors d'heroïna i policonsumidors. Presenten problemes familiars i en la seva vida de parella són poc estables i tenen problemes. L'edat mitjana és més jove que els consumidors d'alcohol. Es caracteritzen per la baixa comissió de delictes tipificats (28,48 %). La mitjana d'anys de consum abans d'iniciar el tractament és d'11,5.

3. El tercer perfil reuneix els consumidors d'heroïna (5,1 %) i d'altres substàncies (12 %), o policonsumidors. Són majoritàriament homes, amb un percentatge més alt de problemes familiars i de parella. La majoria són solters (policonsum, 71,1 %, i heroïna, 74,3 %) i gairebé no conviuen amb els fills abans del tractament. Constitueixen el perfil amb un percentatge més alt de convivència amb mitjans protegits i inestables. Perceben els ingressos de la família, pensions i ajudes socials. Són el perfil amb un percentatge més alt de delictes comesos i experiències de presó (policonsum, 66 %, i heroïna, 64,6 %). En aquest perfil se situen majoritàriament els casos de persones afectades per VIH (policonsum, 11,5 %, i heroïna, 7,5 %). Les persones que presenten consum d'heroïna (35 %) o policonsum (24,8 %) han participat en un percentatge més alt en programes de desintoxicació, sigui ambulatòria (un 12,1 %) o residencial (16,3 %). Els consumidors d'heroïna han format part d'un programa substitutiu en el 33,5 %, i el 24,5 % dels policonsumidors també han participat en programes de manteniment (metadona). La mitjana d'anys de consum abans d'iniciar el tractament en el perfil de policonsum és de 14,4 anys, i en el d'heroïna, de 12,4.

4. A aquests tres perfils principals, se n'hi suma un quart que, per bé que de forma minoritària, sí que posseeix característiques diferencials. Es tracta del perfil pertanyent a les persones que consumeixen principalment cànnabis. Són, la majoria, homes i solters (gairebé 9 de cada 10). Són el perfil més jove en edat —26 anys de mitjana— i amb menys temps de consum (9,5 anys). Conviuen amb la seva família d'origen i s'observen menys problemes familiars. Perceben els ingressos de la família i de companys.

Conclusions per àrees temàtiques

- Per sexe: A més d'aquests perfils, s'han determinat altres conclusions, com la distribució de la mostra per sexes (91 % homes, 9 % dones), cosa que indica que, a més d'existir un percentatge més alt d'homes amb problemes d'addiccions en general, hi ha un gran problema d'accessibilitat als tractament per a les dones. Cal dissenyar i oferir opcions de tractament més adaptades a les demandes i condicions que acompanyen les dones amb problemes d'addicció, especialment per

evitar que es continuï mantenint la «invisibilitat» femenina en les addiccions.

• Per nacionalitat: Hi ha una altra «invisibilitat», menys estudiada a Espanya: el percentatge d'immigrants en els tractaments de Projecte Home és de l'1 %, i la distribució per nacionalitats es mostra encara més fragmentada. Cal, doncs, fer investigacions encaminades a corregir aquesta situació.

• Per formació: Així mateix, per primera vegada s'ha constatat la correlació entre consum de drogues, fracàs escolar i conseqüències greus en la trajectòria vital. Aquest observatori ha posat de manifest el baix nivell formatiu dels consumidors, independentment del sexe, amb un percentatge de persones sense estudis del 51 % o només amb estudis bàsics (28 %). Per contrarestar aquest punt, és necessària la implementació d'una estratègia específica, sigui dins dels mateixos recursos o en coordinació amb recursos externs de formació, amb l'objectiu de millorar les possibilitats d'inserció laboral d'aquest col•lectiu.

• Per ocupació: És destacable el fet que gairebé la meitat de les persones entrevistades formen part del circuit laboral (sigui amb feina o cobrant l'atur). En aquesta variable s'aprecia un problema de polarització entre els consumidors de cocaïna (normalitzats i amb feina) i els policonsumidors i consumidores d'heroïna (sense feina ni estudis).

• Per família. Projecte Home, des dels seus orígens, ha considerat que la família és un dels pilars bàsics per al bon funcionament, el suport i la recuperació de la persona. En els seus tractaments sempre s'ha dut a terme el treball terapèutic des de l'abordatge de les relacions familiars i de parella. Les dades confirmen la necessitat de mantenir aquesta línia de treball.

Sensibilització i prevenció

Projecte Home considera molt important sensibilitzar amb més intensitat sobre els problemes relacionats amb aquestes addiccions, i recomana el desenvolupament d'estratègies i protocols d'intervenció primerenca per poder actuar de manera eficaç, amb millors pronòstics i amb els

mínims danys per a les persones, atès que la dada de temps mitjà de consum abans del tractament s'ha situat en una xifra que és per sobre dels 10 anys en totes les substàncies, excepte en el cànnabis.

Des de Projecte Home s'ha emfatitzat que els estudis en matèria de drogodependències són fonamentals, ja que afavoreixen la intervenció primerenca en els problemes i la millora de la qualitat en les atencions, i augmenten l'eficàcia de les intervencions perquè les fan més adequades per als seus usuaris reals. «La innovació en els programes és una obligació per aconseguir aquesta adaptació a les noves realitats», va manifestar Luis Manuel Flórez.

Seguint la línia de prevenció en edats primerenques, el programa «Parlem de drogues» de l'Obra Social "la Caixa" té com a objectiu sensibilitzar i prevenir els joves amb les drogues, una qüestió que s'aborda de manera integral a través de l'oferta de recursos d'informació, orientació i formació a les famílies, la comunitat educativa, els professionals de la salut i els joves.

Sobre Projecte Home

Projecte Home és un programa educatiu i terapèutic que neix a Espanya el 1984, adreçat a la prevenció, el tractament i la rehabilitació de persones amb problemes de drogodependències i addiccions.

L'Associació Projecte Home està integrada per 27 centres, en un total de 15 comunitats autònomes d'Espanya, que atenen cada any més de 19.000 persones amb problemes d'addicció i les seves famílies. Cada centre és gestionat de manera autònoma i comparteix amb els altres el mètode terapèutic i la mateixa filosofia.

La xarxa Projecte Home està composta per més de 200 centres, 1.200 empleats (terapeutes, metges, psicòlegs, treballadors socials, educadors, monitors, etc.) i 2.500 voluntaris. La varietat de programes que s'hi han anat incorporant per donar resposta a les necessitats de la població detectada per cada centre mostra l'esforç de l'organització per adaptar-se a les necessitats

socials i als canvis en la realitat del fenomen addictiu.

Autor:

https://gironanoticies.com/noticia/25461-estudi-sobre-el-perfil-de-la-persona-drogodependent.htm